

Kemény István

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: ~~A békekonferencia elnöke:~~
Cím: ~~244~~ Türr István

Forrás: *Keltai Hír*

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

327.31

Hely

Idő

1895/96

Személy

Helyszám

Ötven esztendővel ezelőtt halt meg Türr István, a magyar emigráció egyik vezéralakja, akinek jelentékeny szerepe volt az olasz szabadságharcban és az egységes Olaszország megszületésében. Türr, akit érdemeiért Garibaldi tábornokká nevezett ki, legendás alakjává vált a magyar népnek is.

Königrätz után, hazájába visszatérve, az egykori hős hadvezér a világbéke gondolatának lett lelkes hirdetője. Cikkje sorát írta, beszédek tömegét mondta az Európai Egyesült Államok megalakítása érdekében.

Az emberiség legjobbjai abban az időben is azon törték a fejüket: hogyan lehetne elhárítani a fenyegető háború végzetét.

1895 decemberében megalakult a Magyar Békeegyesület. Jókai Mór lett az elnök, Vámbéry Ármin az alelnök, Kemény Ferenc a titkár. Az egyesület nagy lelkesedéssel fogott munkához és ennek eredményeképpen már egy esztendővel később, 1896-ban, a millennium évében nemzetközi békekonferencia ült össze Budapesten. A konferencia elnökévé Türr Istvánt, a „béketábornokot“ választották. A földkerekség minden pontjáról összesereglett küldöttek az ő javaslatára két nagyje-

lentőségű kiadványt fogadtak el.

Az egyik az ifjúság vezetőihez, elsősorban a történelem tanáraihoz szólt és minden országba eljuttatták. Jókai Mór fogalmazta a szöveget. Ez a ma már irodalomtörténeti ritkaságnak számító felhívás így hangzott:

„A hazaszeretet nem zárja ki az emberszeretetet.” Ha az értelmes, tanult fiatalság testi és lelki erejét saját nemzetének gyarapítására szentelné, sokkal nagyobb hazafiságot művelne, mint bárminő hőstettekkel, amiket idegen nemzetek megrontására elkövet.

A „szabadság, egyenlőség, testvériség” egy szétválaszthatatlan háromságot képez: együtt teremtő elem, különválasztva holt betű.

A nemzetiségi gyűlölet Európa átkja.

Ez átok súlya alól felszabadítani az új nemzedéket, a közműveltség vezérkarára, a tanítói karra van bízva a gondviselésétől.

Egy nagy államférfi azt mondaná a tanítókról, hogy azok vívták ki a hadjárat diadalát.

Higyjük azt, hogy azok fogják kivívni a béke diadalát is.

A kongresszus a másik felhívást a világ államfőihez intézte. Azt kérte: igyekezzenek békésen egymás mellett élni, és mondjanak le arról, hogy esetleges ellentéteket fegyverrel oldják meg.

Kemény István